

Zachowuj się na rowerze

Sosnowiec łączy

tekst: Rafał Siciński
opinia merytoryczna: Grzegorz Rączka
opracowanie graficzne: Maciej Łydek
zdjęcia: Maciej Łydek
wydawca: Gmina Sosnowiec
publikacja bezpłatna

Kto może jechać rowerem

Rowerem może poruszać się osoba pełnoletnia, nawet ta nieposiadająca prawa jazdy.

Osoby niepełnoletnie powyżej dziesiątego roku życia muszą posiadać kartę rowerową.

Dzieci do dziesiątego roku życia traktowane są jak piesi i mogą poruszać się na rowerze wyłącznie po chodniku, pod opieką osoby dorosłej.

Dzieci do siódmego roku życia mogą być przewożone na rowerze w dostosowanym do tego celu foteliku albo przyczepce ciągniętej za rowerem.

Nie wolno jechać rowerem pod wpływem alkoholu: limit jest dokładnie taki sam jak dla kierowców i wynosi 0,2 promila.

Rowerzysta, po przekroczeniu tego limitu, winien prowadzić rower i traktowany jest wówczas jak pieszy.

Jeżeli posiadaczowi prawa jazdy sąd zakazuje prowadzenia wszystkich pojazdów, nie może on również jeździć rowerem.

Jeżeli zakaz sądowy dotyczy pojazdów mechanicznych, jazda rowerem jest dozwolona.

Nie wolno

Jeździć rowerem na autostradach i drogach ekspresowych.

Jechać bez trzymania kierownicy przynajmniej jedną ręką oraz nóg na pedałach lub podnóżkach.

Jechać rozmawiając przez telefon trzymany w ręce.

Chwytać się innych jadących pojazdów.

Rower gotowy do jazdy

Żeby rower mógł poruszać się zgodnie z przepisami, musi posiadać:

- przynajmniej jeden sprawny hamulec,
- dzwonek albo inny dźwiękowy sygnał ostrzegawczy,
- światło tylne, odblaskowe w kolorze czerwonym, zamontowane niezależnie od pory dnia,
- minimum jedno światło przednie w kolorze białym lub żółtym i jedno światło tylne w kolorze czerwonym – włączane po zapadnięciu zmroku i podczas trudnych warunków pogodowych np. podczas opadów deszczu. W porze dnia, podczas ładnej pogody, oświetlenie może być zdemontowane.

Jeżeli konstrukcja roweru uniemożliwia sygnalizowanie skrętu ręką, musi on być wyposażony w kierunkowskazy.

Dodatkowo można wyposażyć rower w światła odblaskowe umieszczone z przodu roweru, na pedałach czy szprychach kół. Szerokość roweru nie może przekroczyć 0,9 metra, a jego długość wraz z przyczepą – 4,0 metrów.

Rower elektryczny musi być uruchamiany naciskiem na pedały, a jego silnik może być jedynie napędem pomocniczym.

Wspomaganie to może być zasilane prądem nie wyższym niż 48V, o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250W.

Moc wyjściowa ma się zmniejszać i spadać do zera, gdy prędkość przekracza 25 km/h.

W zależności od potrzeb można wyposażyć rower w bagażnik, koszyk, sakwy, uchwyty na bidon czy lusterko wsteczne.

Warto zabrać ze sobą niezbędne wyposażenie jak na przykład: apteczkę, klucze, pompkę, zapasową dętkę czy środek do jej uszczelniania oraz solidne zapięcie.

Należy pamiętać, że oświetlenie musi być zamocowane na rowerze. Nie spełnia tego warunku np. lampa czołowa założona na głowę albo światło przypięte do plecaka.

Jak się ubrać na rower

Jeżeli jedziemy rowerem typu miejskiego, to nic nie stoi na przeszkodzie, aby ubrać się podobnie jak do podróży komunikacją miejską czy samochodem. Wygodne siodełko i konstrukcja nadająca nam wyprostowaną sylwetkę sprawiają, że mamy dużą swobodę w wyborze stylizacji. Są panie, które świetnie radzą sobie na rowerze w szpilkach, jednak zdecydowanie pewniej i wygodniej prowadzi się rower w obuwiu z płaską podeszwą. Niebezpieczna może być jazda w obuwiu niestabilnym np. kłapkach. Należy się zastanowić nad dolnymi częściami garderoby – zbyt luźne mogą przeszkadzać w pedałowaniu albo zaczepiać się o elementy roweru.

Jeżeli jedziemy rekreacyjnie lub sportowo i taki charakter ma również nasz rower, zdecydowanie powinniśmy postawić na oddychające i wygodne ubrania.

Poniżej 15°C warto zaopatrzyć się w odzież z długimi rękawami i nogawkami oraz czapkę i rękawiczki – osłonią nas od wiatru. Jeżeli korzystamy z wąskiego siodła, przydadzą się spodenki z wkładką.

Nie jest najlepszym pomysłem ubranie się w całości na czarno – będziemy wtedy zdecydowanie słabiej widoczni dla innych użytkowników dróg, szczególnie po zmroku.

Podczas jazdy rowerem warto korzystać z okularów rowerowych – chroniących oczy przed owadami czy oślepieniu słońcem.

Jazda w kasku nie jest w Polsce obowiązkowa, ale jeżeli nie mamy obiekcji przed korzystaniem z niego – na pewno nie zaszkodzi, a może uratować życie.

Jazda po jezdni

Jazda rowerem po jezdni jest dozwolona pod warunkiem, że nie zabraniają tego znaki lub wzdłuż niej nie biegnie droga dla rowerów.

Rowerzysta powinien poruszać się po prawej stronie jezdni, co nie oznacza jednak, że musi jechać przy samym krawężniku. Najlepiej zachować od niego odległość 0,5-1,0 metra, w taki sposób, by móc ominąć wpusty kanalizacji oraz ewentualne nierówności, czy nie narazić się na uderzenie drzwiami parkujących obok drogi pojazdów.

Wyprzedzające nas pojazdy muszą zachować minimum 1,0 metr odległości od nas. Wszystkie zmiany kierunku jazdy i manewry wyprzedzania należy sygnalizować w wyraźny sposób za pomocą ręki lub kierunkowskazu.

Jadący na rowerze mogą wyprzedzać wolno jadące pojazdy, na przykład te stojące w korku, nie tylko z lewej, ale także z ich prawej strony – przy zachowaniu minimum 1,0 metra odległości od wyprzedzanego pojazdu.

Przed skrzyżowaniem rowerzysta może jechać środkiem pasa jezdni – co ma ułatwić jego skręt w lewo. Jeżeli przed skrzyżowaniem znajduje się śluza rowerowa, to rowerzyści zatrzymują się na niej tuż przed samochodami i ruszają po zmianie świateł jako pierwsi. Rowerzysta jadący jezdnią na wprost ma pierwszeństwo przed pojazdem, który zamierza skręcić w ulicę poprzeczną.

Należy stosować zasadę ograniczonego zaufania do innych użytkowników ruchu. Nie każdy kierowca ominie nas w odpowiedniej odległości, a prowadzący samochód ciężarowy czy autobus może nas nie zauważyć w momencie skręcania.

Przepisy pozwalają na jazdę rowerzystów obok siebie po jezdni pod warunkiem, że nie utrudnia to ruchu. Warto nie nadużywać tego przywileju.

Nie dotyczy

Kontraruch

Na ulicach jednokierunkowych z ograniczeniem prędkości do 30 km/h możemy spotkać się z wprowadzonym kontraruchem. Pozwala on rowerzystom poruszać się legalnie w obu kierunkach po prawej stronie jezdni. Często są to wąskie ulice osiedlowe, na których zaparkowane są samochody. Jeżeli na naszym kierunku jazdy znajduje się taka przeszkoda, to omijamy ją, ustępując pierwszeństwa pojazdowi jadącemu z naprzeciwka.

Rowerowy Sosnowiec w liczbach:

- ponad 50 km dróg rowerowych i pieszo-rowerowych, pasów rowerowych i chodników z dopuszczonym ruchem rowerowym,
- 30 ulic z kontraruchem,
- 1 śluza rowerowa.

Jazda na pasie rowerowym

Jeżeli na ulicy wyznaczone są pasy rowerowe, to rowerzysta jest zobligowany do korzystania z nich. Należy poruszać się zgodnie z kierunkiem oznaczonym na pasie rowerowym. Warto zwrócić uwagę na pojazdy parkujące na chodniku, po prawej stronie pasa rowerowego. Nagłe otwarcie drzwi w takim pojeździe może stanowić zagrożenie dla rowerzysty.

Kontrapas

Kontrapas służy rowerzystom do jazdy w kierunku „pod prąd” na ulicach jednokierunkowych.

Rowerzysta jadący zgodnie z ruchem ogólnym, nie korzysta z kontrapasa, tylko porusza się po prawej stronie jezdni.

Jazda po drodze dla rowerów

Jadąc po drodze rowerowej poruszamy się jej prawą stroną, umożliwiając zarówno bezpieczne minięcie się z rowerzystą jadącym z naprzeciwka jak i umożliwienie wyprzedzenia nas.

Jeżeli na drodze rowerowej nie ma dodatkowych znaków ograniczających prędkość, rowerzystów obowiązują takie same limity jak kierowców samochodów. Należy jednak pamiętać, że drogi rowerowe projektowane są dla prędkości maksymalnej 30 km/h. Większość rowerów nie posiada prędkościomierza, dlatego zalecany jest zdrowy rozsądek. Piesi idący drogą rowerową to niestety częsty widok. Zazwyczaj w takiej sytuacji wystarczy użycie dzwonka, żeby pieszy zszedł z drogi. Nie wszyscy reagują na sygnał dzwonka, dlatego widząc pieszego na naszej drodze powinniśmy zmniejszyć prędkość. Jeżeli na drodze rowerowej znajduje się przejście dla pieszych, to korzystającym z niego powinniśmy ustąpić pierwszeństwa. Wyprzedzając innego rowerzystę warto dać mu wcześniej sygnał dzwonkiem. Jest to zdecydowanie lepsze niż spotykane czasami okrzyki np. „prawa, prawa”, które z kulturą mają niewiele wspólnego.

Chcąc wyprzedzić rower z przyczepką, należy pamiętać, że znacznie wolniej pokonuje on wzniesienia i zabiera więcej miejsca na zakrętach. Warto wykazać się w takich sytuacjach cierpliwością, podobnie jak wtedy gdy spotkamy osobę starszą albo kogoś, kto jedzie niepewnie. Bądźmy wyrozumiali, każdy ma prawo do błędu.

Zawsze starajmy się zachować bezpieczną odległość od rowerzystów jadących przed nami, a skręcając sprawdźmy za każdym razem, czy osoba jadąca za nami nie zamierza właśnie nas wyprzedzić. Jeżeli na drodze dla rowerów dopuszczony jest ruch pieszych, to muszą oni ustąpić pierwszeństwa rowerom.

Jazda po drodze pieszo-rowerowej

Droga pieszo-rowerowa to droga, na której pierwszeństwo w poruszaniu się mają piesi. Jeżeli chcemy ich wyprzedzić, zamiast używać dzwonka, warto zbliżając się do nich powiedzieć „przepraszam”. W takiej sytuacji większość osób ustąpi nam miejsca. Warto pamiętać, że rowerzysta jest zobligowany do korzystania z drogi pieszo-rowerowej, podobnie jak z drogi dla rowerów.

← Księża Biskupa
Adama Śmigielskiego

Nie dotyczy

Jazda po chodniku

Jazda na rowerze po chodniku jest zabroniona poza kilkoma wyjątkami gdy:

- Rowerzysta opiekuje się dzieckiem do lat dziesięciu również jadącym rowerem.
- Jeżeli szerokość chodnika wynosi co najmniej 2,0 metry i brak jest wydzielonej drogi dla rowerów lub pasa rowerowego, a na jezdni wzdłuż chodnika ruch pojazdów dopuszczony jest z prędkością większą niż 50 km/h. Co ważne, wszystkie te warunki muszą być spełnione jednocześnie.
- Warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (silne opady deszczu, opady śniegu, gołoledź, gęsta mgła ograniczająca widoczność itp.)
- Znaki drogowe dopuszczają jazdę po chodniku (oznaczający drogę dla pieszych znak C-16 wraz z tabliczką „Nie dotyczy rowerów”). W tym przypadku rowerzysta może, ale nie musi, poruszać się po chodniku.

W każdym z tych przypadków rowerzysta powinien zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pieszym.

Przejazd rowerowy

Dojeżdżając do przejazdu rowerowego warto zmniejszyć prędkość roweru i obserwować zachowanie kierowców. Przepisy dają pierwszeństwo na samym przejeździe rowerzyście i nakazują zachowanie szczególnej ostrożności przez kierowcę pojazdu w momencie zbliżania się do niego, ale to nie oznacza, że każdy samochód zatrzyma się przed nami. W przypadku kolizji z pojazdem to rowerzysta jest bardziej poszkodowany, więc lepiej przepuścić łamiący przepis pojazd, niż zderzyć się z nim. W sytuacji kiedy przejazd rowerowy jest wyposażony w sygnalizację świetlną, stosujemy się do wskazań sygnalizatorów na nim. Jeżeli w miejscu przekroczenia jezdni znajduje się przejście dla pieszych, bezwzględnie należy zsiąść z roweru i przeprowadzić go na drugą stronę ulicy.

Przejazdy rowerowe z sygnalizacją świetlną powinny być wyposażone w system detekcji dla rowerzystów. W Sosnowcu oprócz takich czujników montowane są również podpórki dla rowerzystów ułatwiające zatrzymanie i ponowne ruszenie.

Parkowanie roweru

Najlepszym miejscem do pozostawienia roweru w przestrzeni miejskiej jest parking ze stojakami w kształcie odwróconej litery „U”. Stojaki tego typu ustawiane są zarówno równolegle do budynków czy ogrodzeń, jak również prostopadle obok siebie. W pierwszym przypadku przy stojaku możemy pozostawić jeden rower lub więcej, jeżeli przyjechaliśmy na przykład z drugą osobą i chcemy użyć wspólnie zapięcia. W drugim przypadku rowery stawiamy po obu stronach stojaka. Jeżeli do stojaka z jednej strony zapięty jest już rower możemy pozostawić nasz z drugiej strony uważając, żeby nasz jednoślad ani zapięcie nie przeszkadzały w odpięciu pierwszego z rowerów.

Jeżeli w pobliżu stojaka nie ma i chcemy przypiąć nasz rower do słupa, barierki czy poręczy – dbajmy o to, żeby nie blokował on przejścia i nie stwarzał zagrożenia. Do zapięcia roweru najlepiej stosować zapięcia łańcuchowe albo zapięcia typu U-lock.

Sosnowiec

SAMOOSŁUGOWA STACJA NAPRAWY RÓW

WYCIEM
DANE

WYCIEM
DANE

WYCIEM
DANE

WYCIEM
DANE

Korzystanie ze stacji naprawy rowerów

Stacja naprawy rowerów umożliwia napompowanie kół oraz proste naprawy za pomocą podstawowych narzędzi.

Stacja posiada uchwyt, na którym można powiesić rower za siodełko. Jeżeli jest to niemożliwe, na przykład z powodu zamocowania torby podsiodłowej, musimy oprzeć stabilnie rower na przykład za pomocą stopki lub skorzystać z pomocy drugiej osoby.

Mimo, że konstrukcja stacji jest wykonana z trwałych materiałów, zdarzają się jej uszkodzenia. Najczęściej niszczone są elementy pompki takie jak wskaźnik poziomu ciśnienia czy końcówka węża z nasadką na wentyl. Dlatego podczas korzystania z niej należy postępować ostrożnie, a po napompowaniu kół odwiesić wąż z powrotem na przeznaczony dla niego uchwyt.

Pozostałe narzędzia wiszą w kasecie na stalowych linkach. Ich długość powinna wystarczyć do większości regulacji kiedy rower zawieszony jest na uchwycie. Jeżeli linka przeszkadza w wykonaniu zaplanowanej czynności należy ustawić rower w sposób, który to umożliwi. Zabronione jest zdejmowanie narzędzi z linek, jak również korzystanie z nich w sposób, do którego nie są przeznaczone.

Lokalizacje stacji naprawy rowerów:

- **ul. Moniuszki** – przed budynkiem Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- **ul. 3 Maja** – obok toalety przy schodach Estakady,
- **ul. Ostrogórska** – przed wejściem do Ogrodu Polisensorycznego.

Korzystanie z roweru miejskiego

Przed rozpoczęciem jazdy należy sprawdzić stan techniczny roweru, w szczególności hamulce, poziom powietrza w oponach, łańcuch, przerzutki, oświetlenie i dzwonek. Najlepiej jest przejechać ostrożnie krótki odcinek. W razie stwierdzenia nieprawidłowości, należy wybrać inny rower. Usterki można zgłosić do biura obsługi klienta. Pamiętać należy o ustawieniu odpowiedniej do naszego wzrostu wysokości siodełka.

Wypożyczalnie Sosnowieckiego Roweru Miejskiego najczęściej zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie dróg rowerowych. Dlatego podczas wypożyczania roweru należy zachować ostrożność, nie stać na drodze rowerowej, nie zastawiać jej rowerem i wykonywać manewry tak, żeby nie doprowadzić do kolizji z jadącymi nią rowerzystami.

Jadąc rowerem stosujemy się do przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym. Staramy się nie jeździć po wysokich krawężnikach i dużych nierównościach. Przewożenie pasażerów na rowerach do tego nieprzeznaczonych jest zabronione. Zwracając rower sprawdzimy, czy nie zostawiliśmy czegoś w koszyku. Zabierzmy ze sobą również ewentualne śmieci.

Rowery standardowe można zwracać w innych miastach na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, gdzie funkcjonują podobne systemy roweru miejskiego. Aktualne informacje na ten temat znajdziemy na stronie:

www.sosnowieckirowermiejski.pl

Tam też znajdziemy dokładną instrukcję, jak wypożyczyć rower za pomocą terminala lub aplikacji.

System Sosnowieckiego Roweru Miejskiego obejmuje:

- Rowery Standard: 220,
- Rowery z fotelikami dla dzieci: 10,
- Rowery Tandem: 16,
- Rowery Cargo: 10,
- Rowery Trójkołowe: 4,
- Rowery Dziecięce: 10.

Kolizja na rowerze

Kolizja to sytuacja, gdy uszkodzone są pojazdy lub przedmioty. Jeżeli sprawca posiada ubezpieczenie, można spisać oświadczenie i zrobić dokumentację zdjęciową. Jeżeli nie posiada on ubezpieczenia, można spróbować negocjować z nim kwestię odszkodowania. W sytuacji, gdy nie można ustalić sprawcy lub sprawca nie chce załatwić sprawy polubownie, masz wątpliwości co do jego trzeźwości lub chce uciec z miejsca zdarzenia – wezwij policję.

Wypadek na rowerze

Wypadek ma miejsce, gdy w trakcie zdarzenia zostali poszkodowani ludzie. W tej sytuacji należy powiadomić odpowiednie służby. Nie należy podejmować prób negocjacji, ani opuszczać miejsca wypadku. Jeżeli drugi uczestnik wypadku zamierza to zrobić, zapamiętaj coś, co pomoże go później zidentyfikować: wygląd, numer rejestracyjny, model i kolor pojazdu, którym kierował. Najlepiej w takiej sytuacji wykonać zdjęcia. Poproś świadków wypadku o pomoc i ewentualne zeznania; sprawdź, czy gdzieś w pobliżu nie ma kamer monitoringu. Jeżeli jesteś w stanie, udziel pomocy osobom bardziej poszkodowanym.

Ważne numery alarmowe:

112 – Centrum powiadamiania ratunkowego

999 – Pogotowie ratunkowe

998 – Straż pożarna

997 – Policja

986 – Straż miejska

Pomóż tym, którzy będą Cię ratować

W sytuacji kiedy to my będziemy ofiarą wypadku, powinniśmy mieć przy sobie zapisane numery telefonów osób, które należy powiadomić w takiej sytuacji. Warto je oznaczyć skrótem ICE, od angielskiego skrótu In Case of Emergency – w razie wypadku. Numerów tych może być kilka: ICE1, ICE2, ICE3. Na wypadek, gdyby nie udało się uruchomić naszego telefonu, powinniśmy umieścić przedmiotowe numery na przykład na zewnątrz obudowy aparatu. Jeżeli przyjmujemy jakieś leki, jesteśmy uczuleni, cierpimy na chorobę przewlekłą lub istnieją inne istotne dane na temat naszego stanu zdrowia, które powinny znać służby medyczne, to takie informacje również powinniśmy zwozić ze sobą zapisane wraz z grupą krwi w naszych dokumentach lub portfelu.

Jeżeli jesteś świadkiem wypadku

Zachowaj spokój, zadbaj o swoje bezpieczeństwo i zabezpiecz miejsce wypadku. Sprawdź, czy poszkodowany jest przytomny. Jeżeli nie – rozpocznij resuscytację i poproś inną osobę o wezwanie pogotowia ratunkowego (jeśli nie ma świadków zdarzenia, musisz to zrobić sam).

Kiedy poszkodowany jest przytomny, zorientuj się, jakich doznał obrażeń i jak poważne one są. Zabezpiecz rannego i zadzwoń pod numer 999 lub 112. Dyspozytorowi przekaż informacje:

- jak się nazywasz i z jakiego numeru dzwonicz,
- gdzie dokładnie zdarzył się wypadek,
- co się wydarzyło,
- ile osób jest poszkodowanych i w jakim są stanie.

Staraj się mówić spokojnym głosem, nie rozłączaj się jako pierwszy, odpowiadaj rzeczowo na pytania dyspozytora i wykonuj jego polecenia.

Udziel rannym pierwszej pomocy. Jeżeli nie wiesz jak to zrobić, poproś o instrukcję dyspozytora.

Czekając na przyjazd karetki okryj poszkodowanego i udziel mu wsparcia psychicznego.

Stacje rowerowe w Sosnowcu

Nr	Nazwa stacji	Liczba punktów dostępnych
01	Piłsudskiego	10
02	Rondo Uznańskiego	10
03	Kościelna	10
04	Rondo Zagłębia Dąbrowskiego	10
05	Rondo Ludwik	10
06	Narutowicza	10
07	Park Środula	30
08	Ślimak	30
09	Parkowa	10
10	Stawiki	24
11	Dworzec Główny	24
12	Park Sielecki	24
13	Gospodarcza	24
14	Rondo Koniecznej	12
15	Będzińska	24
16	Rondo Siemieńskiego	24
17	Błachnickiego	24
18	Rondo Jana Pawła II	24
19	Dańdówka	12
29	Kalinowa	12
21	Park Kuronia	24
22	Porąbka	10
23	Sienkiewicza	10

Sosnowiec

Szanowni Mieszkańcy,
Sosnowiec chce być miastem przyjaznym rowerzystom. W tym celu wprowadzamy odpowiednie rozwiązania w organizacji ruchu, inwestujemy w bazę materialną oraz prowadzimy działania promujące korzystanie z jednośladów. Konsekwentnie rozbudowujemy sieć dróg rowerowych, zgodnych ze „Standardami i wytycznymi kształtowania infrastruktury rowerowej” przyjętymi w naszym mieście. Systematycznie rozwijamy również system Sosnowieckiego Roweru Miejskiego. Naszą ambicją jest, aby można było wypożyczyć rower w każdej dzielnicy naszego miasta. Mając nadzieję, że docenią Państwo nasze starania, zapraszam wszystkich do Sosnowca na rower.

Arkadiusz Chęciński
Prezydent Miasta Sosnowca

Drodzy Rowerzyści,
jazda na dwóch kołach staje się coraz bardziej popularna, również w naszym mieście i to nie tylko jako weekendowy sposób spędzania wolnego czasu, ale również jako forma komunikacji. Efektem mody na ekologiczny sposób poruszania się jest zwiększony ruch rowerów na naszych ulicach. W ślad za nim pojawia się konieczność pogodzenia interesów wszystkich uczestników ruchu drogowego. Niepożądane powszechnie zachowania można zauważyć również wśród rowerzystów. Ten poradnik powstał właśnie po to, żeby pomóc miłośnikom dwóch kółek w przyjaznym współdzieleniu przestrzeni miejskiej z pieszymi i kierowcami pojazdów. Życzę Wam bezpiecznej i kulturalnej jazdy. Do zobaczenia na rowerze w Sosnowcu.

Rafał Siciński
Pełnomocnik ds. Polityki Rowerowej
w MZUK Sosnowiec